

JELEN/LÉT 2026

Magyarországi Nemzetiségi Színházak Fesztiválja

A Magyarországi Szerb Színház szervezésében, a Magyarországi Nemzetiségi Színházi Szövetség és a Magyar Teátrumi Társaság szakmai támogatásával, Magyarország Kormánya és a Nemzeti Színház hozzájárulásával idén március 14-22. között került megrendezésre a magyarországi nemzetiségi színjátszás seregszemléje. A tizenhárom hazai nemzetiség színtársulatainak legfrissebb alkotásai bemutatóit kilencedik alkalommal tarthatták meg a budapesti Nemzeti Színház épületében.

A nézők immár hagyományosan, évről évre szerb, bolgár, horvát, cigány, görög, örmény, szlovák és német előadásokat láthattak nagyrészt anyanyelven, magyar felirattal. Nem tudunk mások országról, ahol a kisebbségben élő, más nemzetiségi kultúrát is ápoló közösségek egy egész hétig jelen lehetnek fővárosuk Nemzeti Színházában. A világesemények tükrében minden eddiginél fontosabb, hogy a tizenhárom hazai nemzetiség előadóművészei, előadóművészeti intézményei ismét közös színházi ünnepen állhassanak közönségük elé. A Jelen/Lét Fesztivál ugyanis – amellett, hogy ösztönzi, támogatja és fejleszti a magyarországi nemzetiségek anyanyelvű színjátszását –, elősegíti kapcsolataik építését egymás között, a magyar színházi szakmával és nemzetközi téren is. Lehetőséget ad arra, hogy a nemzetiségi színjátszás a „saját” nemzetiségi közönségen túl a nagyobb nyilvánosság előtt is bemutakozzon, elfogadottá váljon. Az idei fesztivál keretében a vajdasági Tanyaszínház létrejöttének negyvenötödik évfordulója alkalmából dokumentumfilm mutatta be a társulat történetét és mai működését. A Jelen/Lét Fesztivál hivatalos megnyitóján, március 14-én *A Duna balladá*i című előadásával a Duna Művészegyüttes állt a nagyszínpadra. Aznap zajlott egy szerb nyelvű mesekönyv (*Krkeljics* Mirko Mitár: *Itt van – ha nincs is itt*) bemutatója is, március 22-én pedig díjátadó gálával zárult. Második éve ugyanis versenyprogram is emeli a színvonalat.

Amfiteatro Görög Nemzetiségi Színház

Anthropos

(táncdráma)

Az Anthropos az emberi létezés örök kettősségét kutatta: test és lélek, fény és sötétség, szeretet és gyűlölet, isteni és démoni erők feszültségét. A darab nem lineáris történetet mesélt el, hanem egy rituális utazást, amelyben a néző tanújává vált a belső küzdelemnek – annak, ahogyan az ember újra meg újra próbál túllépni saját határain, miközben azok végig vele maradnak. A színpad egyszerre emlékeztetett szakrális térre és belső tájra. A testek mozgása, a fény irányai, a visszatérő gesztusok és zörejek mind a lélek lüktetését követték. A táncosok keresték önazonosságuk toposzait, a felfelé vezető út világosságát, de minden közeledést az árnyak kísérték.

A jelenetek olyan archaikus fogalmak köré szerveződtek, amelyek emberi létezésünk szimbolikus állomásait idézték meg, mint például: Arkhé – a kezdet, az isteni leheletből születő ember; Idea – Mimesis – Platón barlangja, mint a felismerés útja; Pyr – Gnosis – a tűz, a tudás és a lázadás pillanata; Psyche – Pneuma – Soma – a lélek, a szellem és

a test harmóniája; Adelphoktonia – testvérharc; Paradosi – hagyomány és széthullás; Erato – a szerelem felemelő és pusztító arca; Apatheia – Falanszter – érzelemmentes világ disztópiája; Monon – Apoxenosis – az elidegenedés, a csend és a magány hangja; Elpida – a remény.

A jó és a rossz szétválasztható, ahogy a fény megtöri a sötétséget – az anthropos egyszerre halandó és halhatatlan, akinek a legnemesebb törekvése a látható világunkban a láthatatlan világ láthatóvá tétele.

Szereplők, fellépők: Andrekó Norina, Álmosd Phaedra, Béres Fanni, Bodócs Diána, Bokrossy Barbara, Dévai Fanni, Fórián Ágnes, Fülöp Kiara, Gyenes Hanna, Kakuk Gyöngyvér, Letenyei Nóra, Németh Laura, Ország Natália, Ország Tamara, Peták Róbert, Rajki Petra, Tóth G Róza Luszine

Zenészek: Kollatos Giorgos, Nizalowski Fanni, Stefopoulos Alekos

Díszlet, jelmez: Álmosd Phaedra

Média: Mukk Sándor

Koreográfusok: Bodócs Diána, Bokrossy Barbara

Dramaturg: Kollatos Epaminondas

Rendező: Kollatos Fotios

Vangelio tavernája

(gyermekelőadás görög nyelven)

Az Amfitheatro Színház szeretettel és hálával emlékezett Caruha Vangeliora, arra az asszonyra, aki életével, művészi munkájával és szívből fakadó elhivatottságával letette a magyarországi görög színház alapköveit. Előadásával az Amfitheatro nemcsak tisztelgett előtte, hanem jelezte: tovább is viszi azt a szellemiséget, amelyet Vangi néni képviselt. Az összefogást, a szeretetet és a közösség erejét. Az est kezdetén röviden megemlékeztek Caruha Vangelio színházi munkásságáról, aki a 12 Évfolyamos Kiegészítő Görög Nyelvoktató Iskolán belül működő Neaniki Szkini (Ifjúsági Színpad) színtársulat alapítója és meghatározó alakja volt. Beszéltek arról az útról is, amely a Neaniki Szkini munkásságából a Kritiki Skepsi megalakulásához, majd az első hivatalosan bejegyzett görög nemzeti színház, az Amfitheatro létrejöttéhez vezetett. Végül bemutatták a Vangelio tavernája című zenés-táncos előadást, amely meghitt és méltó tisztelgés volt Caruha Vangelio emléke előtt.

A darab egy görög taverna világába repítette a nézőt, ahol a múlt és a jelen találkozik: Vangelio halála után a taverna bezárt, a zene pedig elhallgatott. A gyerekek azonban, akik a taverna történeteiben nőttek fel, összefognak, hogy zenével, tánccal és szeretettel új életet leheljenek szeretett helyükbe. Az előadás a görög hagyományok, a zene és a tánc ünnepe volt, ahol a gyerekek felelevenítették Vangelio szellemiségét – a nyelvet, a kultúrát és a művészet iránti szeretetet. A Vangelio tavernája a közösség erejét, az összetartozást és a görög kultúra szépségét mutatta be.

Szereplők: Agárdi Bendegúz, Arapatsakou Maria, Arapatsakou Valia, Darida Koppány, Desypris Achilleas, Értékes Zoi, Fülöp Kiara, Georgiou Giorgos, Kosztadinovszki Milán, Kosztadinovszki Mirkó, Lakakis Oresztisz, Makkai Beatrix, Makkai Szonja, Nikolaidou Alexandra, Nikolaidou Phaedra, Nikolaidou Sofia, Ntamtsios Vasilis, Stefopoulos Aris, Stefopoulou Efimia, Vódlí Myrto, Wastl Akilina

Nyelvi betanító: Kollatoszné Klica Paraszkevi

Produkciós asszisztens: Tsarouha Christina

Media: Mukk Sándor

Díszlet, kellék: Álmosd Phaedra

Koreográfia: Kollatos Fotios

Írta: Kotsóna Eleni

Rendező: Kollatos Fotios

Szereplők:

Lucifer: Bregyán Péter, *Jászai Mari-díjas*

Éva: Schupp Gabriella

Ádám: Gombás Ádám

Védőügyvéd: Várady Mária

Énekes – dalszerző: Bagyinka László

Zene: Bánkövi Gyula, *Erkel-díjas*,
Bartók Béla-Pásztory Ditta-díjas

Hang, fény: Mátyás Róbert

Asszisztens: Andor Edit

Rendezte: Bregyán Péter *Jászai Mari-díjas*

Művészeti vezető: Várady Mária

Fráter Erzsébet védőbeszéde

Részletek Az ember tragédiájából, Fráter Erzsébet és Jászai Mari leveleiből (magyar nyelvű előadás)

A magyar kultúra két meghatározó alakjának élete, habitusa összefonódik. Egymástól függetlenül adnak életet, jövőt *Madách* drámairodalmi remekművének, *Az ember tragédiájának*. *Fráter Erzsébet* a *Múzsza* (*Madách felesége*), kinek sorsa tragikussá vált, miután „lejárt az ideje”. Borzalmak közül emelkedik ki egy másik nő, *Jászai Mari*, az első *Éva*, aki vérét áldozza az első előadás sikeréért.

Életükben, halálukban pletykák, rágalmak sokasága zúdul rájuk. Értük szól az előadás, a *Tragédiát* veszi górcső alá, célirányosan kiválasztva az *Évára* vonatkozó jelenetek hosszú sorát. Az előadás anyaga, ha nem is egész, akkor is, mint az aranyműves alkotásának töredéke: aranyból van. Örök. Elhangzik: *Bánkövi Gyula Jégbe zárt fájdalom* című zeneműve.

Artashat Örmény Nemzetiségi Színház & Fellegjárók Társulat

Kerek élet kicsiny fája

(zenés bábelőadás magyar nyelven)

A bábszínmű az élet körforgását követve, a négy évszak és hónapjaik főszereplésével mesélt a gyerekeknek ünnepünk és hagyományaink csodás világáról. A látványos, zenével átszótt bábelőadás nemcsak szórakoztatni, de tanítani és ismertetni is hivatott volt. A legkisebbeknek a népi hagyományokba játékos formában történő bevezetését tekintette céljának. A legkisebb, legőszintébb nézők: a kisgyermekek *Somogyi Brigitta* varázslatos bábjai és *Endródi Ági* életre kelt kesztyűbábjai segítségével a dalok, ritmushangszerek, mondókák és ünnepi hangulat szárnyán repülhettek végig az év körforgásán.

Az idő meg nem áll, halad tovább, a kerek életben egy a biztos, a változás. „Mit szólnátok ahhoz, ha végre megismerhetnétek az őszt, a tavaszt, s az összes évszakot? Kíváncsiak vagytok, mit csinálhatnak, hogy élnek, mire vannak, kire várnak, mit éreznek? El tudjátok képzelni, kik lehetnek a hónapok, s a kerek életben mit ronthatunk el mi, a nagyok? Mi a rossz és mi a jó, és mi a megbocsájtható? Mi az ünnep, a szeretet, a hagyomány és a közösség veled? Lesz itt móka, kacagás, zene, tánc... az idő repít, s körbe fonja az évet és az életet! Elrepít a szelek szárnyán, oda, ahol még te sem jártál. Ha eljössz, én utazom teveled!” – szöveg a gyerekeket az előadásra csábító, ígéretes üzenet.

Író: Tóth Tamás

Játsszák: Endródi Ági, Tóth G.-Keller Linda

Bábkészítő: Somogyi Brigitta

Díszlet: Endródi Ági, Sajben Tibor

Hangtechnika: Bachraty Gábor

Fénytechnika: Matus Attila

Nemzetközi végállomás

(magyar nyelvű előadás valós történetek alapján)

A reptér és a repülőtéri váróterem szimbolikus, zárt tere különféle nemzetiségű – lengyel, örmény, szlovák, görög, szerb, horvát, német – utasok kényszerű találkozási pontja. Honnan jöttünk, hová tartunk? Ki szegődik mellénk útítársként és ki az, akitől szabadulni próbálunk? Milyenek vagyunk: idegenek, színesek, más ajkúak, de mégis egyek?

Milyen történeteket viszünk magunkkal az útra és mi az, amit igyekszünk végleg magunk mögött hagyni? Kik vagyunk? Mit és miért tartunk fontosnak elmondani a végállomáson?

Játsszák: Galda Levente, Kollatos Fotios, Nagy András, Troján Tünde, Tóth G. Keller Lina
Rendező: Garajszki Margit

Cervinus Teátrum

Královstvo za knihu / Királyságomat a könyvért

(gyermekelőadás szlovák nyelven)

Interaktív mesejáték eredeti dalokkal arról, hogy mi történik azzal a királysággal, ahol a király betiltja a könyveket, hogy ezzel büntesse legkisebb lányát, Maruskát. Végül azonban megéri, hogy a könyv és az olvasás az egyik legfontosabb dolog az ember életében.

Szereplők: Juraj Haviar, Tomáš Pohorelec

Olej Tamás három lánya

(színmű magyar nyelven Mikszáth Kálmán *Tót atyafiak* című műve alapján)

Egy apa, akinek döntései visszafordíthatatlan következményekkel járnak. Egy lány, aki a szerelmére vár – de meddig? Egy másik, aki a hercegről álmodik – de meddig? Egy harmadik, aki a hegyi rabló oldalán találja meg a szenvedélyt – de meddig? A kérdések ott feszülnek a levegőben, a válaszok pedig fájdalmasak, meglepőek és talán elkerülhetetlenek. Az előadás a paraszti élet kemény valóságát tárta elénk. Olyan világba léphettünk be, ahol a sors kegyetlen játékot űz, és ahol minden döntésnek ára van.

Szereplők: Szemán Béla, Szoták Andrea, Sinkó Réka, Enyingi Zsófia, Harcsa Boglárka, Szabó Sipos Barnabás, Nagy Róbert, Szász Borisz
Író: Pozsgai Zsolt
Rendező: Pozsgai Zsolt, Balázs Béla-díjas, Erdemes Művész

Cinka Panna Cigány Színház

Déva vára

(dráma magyar nyelven)

Nem kisebb név fémjelzi az előadásban elhangzott balladákat, mint Kallós Zoltán, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, kétszeres Kosuth-díjas erdélyi néprajzkutató. Ő mentette meg, rendszerezte azt a nemzeti értéket, amely nélkül nem létezne, de legalábbis szegényebb lenne irodalmunk, zenéi örökségünk. Az előadás célja, hogy minél több embernek bemutassa a balladák örökérvényűségét, amelyek rámutatnak, hogy születéssel, halállal, szeretettel, gyűlölettel, átokkal, hittel és hitetlenséggel együtt kell élnünk, de csak a közös áldozathozatal a túlélés záloga. Erre utalt az előadás záróverse, *Ratkó József Déva* című költeménye, amely egyben az előadás üzenete: „Nekünk kell, nekünk kell / Tűzbe hamuhodni, / Mészbe keveredni, / Falba falazódni...”

Az előadásban tizenhét balladát játszottak el, köztük olyan gyűjtéseket is, amelyeket az Erdélyben élő emberek még ma is őriznek dalaikban, szájról szájra adva tovább egymásnak.

Szereplők:

Fekete asszony: Jónás Judit, Domján Edit-díjas színművész
Fehér asszony: Pásztor Edina, Jászai Mari-díjas színművész, Weisz Ildikó színművész
Díszlet-jelmez-kellék: Vári Zsolt
Rendezőasszisztens – sűgó: Demeter Julianna
Rendező – dramaturg: Major Róbert

Gegen das Vergessen / A feledés ellen

(Zenés felolvasó színház német nyelven, magyar felirattal)

„Emlékeink az egyetlen paradicsom, amelyből nem űzhetnek ki bennünket.”

(Jean Paul Richter)

1946. január 19-én Budaörsön kezdődött meg a magyarországi németek kitelepítése. A négyszáznyolcvan németek lakta település közül háromszáztízet jelölték ki kitelepítésre. Fejenként ötven kilogramm csomaggal összesen kétszázötvenezer magyarországi németet telepítettek ki Nyugat-, illetve Kelet-Németországba. A háború borzalmi véget értek ugyan, de az otthon elvesztése új megpróbáltatásokat hozott. A nyolcvan évvel ezelőtti események részletei meghatározó szöveges dokumentumokban maradtak fenn. A zenés színpadi felolvasás a magyarországi németek 1946-os kitelepítéséről negyven percen e dokumentumok felidézésével emlékezett, melyet kilencven perces színházpedagógiai foglalkozás egészített ki.

Felolvasott: Lotz Katalin

Hangszeren kísért: Wessely Ágnes

A szöveget összeállította: Franz Huber

Rendezte: Verena Koch

Modern Mermates / Modern Sellők

(vígjáték német nyelven, magyar felirattal)

Tengerpart, napsütés. Caipirinha és forró ritmusok. Vakáció! Az év leggyönyörűbb időszaka! De nem ám a két sellő, Amphinome és Thetis, valamint barátjuk, Dirk, a megtört delfin számára. E sokat szenvedett víz alatti lények elszánt jogi lépéseket tesznek a tömeges turizmus ellen, melynek fullasztó szorításában élnek. Közös szövik világmegváltó terveiket a tengeri körutazásokat bonyolító iparág ellen. Vajon sikerül jobbá tenniük az emberiséget? Megmenteni jövőnket a vízbepusztulástól? Őszinte vígjáték egy halálosan komoly és aktuális témáról.

Előadásjogok: Felix Bloch Erben Verlag GmbH

Szereplők:

Amphinome, sellő – Perrine Martin

Thetis, sellő – Paul Wiehe

Dirk, delfin – Jonas Gundelach

Sephna, a tenger istennője – Sipos Eszter

Laury, turista – Melissa Hermann

Harry, turista – Horgász Dezső

Bárzongorista: Virág Antal

Író: Simone Saftig

Díszlet, jelmez: Urbancsek Adél

Rendező: Robert Arnold

Frankenstein, oder der moderne Proletheus / Frankenstein, avagy a modern Prolétheus

(horrorkomédia német nyelven, magyar felirattal)

„Menj! Élj! Hiszen vagy valaki.”

Viktor Frankenstein éjjel-nappal kísérletezik: elektromos hulladékot és holtak testrészeit használva végez halálkomoly tudományos kutatómunkát. No, de megköszöni ezt neki bárki is? Megkapja-e végre a Nobel-díjat? Nem. Épp ellenkezőleg! Púpos szolgálónője, Igorya szakadatlan azzal nyaggatja, hogy bármelyik pillanatban felbukkanhat a

rendőrség holttestlopás gyanúja miatt, és hogy még a véce is eldugult. Végül mégis eljön a diadalmas pillanat: Frankenstein mesterséges embere életre kel! Szépnek éppen nem mondható, ezért az apai mellkas csak mérsékelten dagad a büszkeségtől. Aztán amikor a teremtmény a pubertásba lép, Viktor nyakán igazán feszülni kezd a húr: a magányos szörnyeteg kezd rafinált keresztkérdéseket feltenni. Ráadásul még menyasszonyt is követel magának.

Előadásjogok: Otto Beckmann

Szereplők:

Viktor Frankenstein: Johannes Tinchon

Igorya: Sipos Eszter

A teremtmény: Paul Wiehe

Elisabeth Frankenstein | A kapitány | Pszichoterapeuta: Melissa Hermann

Alphonse Frankenstein: Horgász Dezső

Justine | Juliette: Raffaella Lanci

Clerval hangja: Paul Wiehe

A bíró hangja: Otto Beckmann

Mary Shelley regénye alapján szabadon **színpadra alkalmazta:**

Otto Beckmann

Díszlet: Thomas Brunner

Jelmez: Góbl Gabriella

Rendezőasszisztens, sűgő: Noémi Palya

Díszlettervező asszisztense: Gabriella Góbl

Rendező: Otto Beckmann

Duna Művészegyüttes

A Duna balladái

(táncok és imák a Duna mentén, magyar nyelvű előadás)

A Duna mentén élő népek számára a Duna az életet jelentő, nyugalmat árasztó hatalmas folyam, mely természetéből fakadóan határoz meg sorsokat, megmaradásunk kötelező záloga. A Duna múlt és jelen gigázi tanújaként hidat képez nyugat és kelet között. A Fekete-erdőtől a Fekete-tengerig minden nép azonosul az embert próbáló és formáló nagy folyam-toposszal, mely a kezdetektől fogva hatást gyakorolt hagyományos műveltségükre. Mi, magyarok a nemzeti tudatunk alapjelképeként tekintünk rá. A Duna a tisztaság és megtisztulás szimbóluma, erőt adó ihlető forrása megannyi művésznak. Stílusosan szólva, Dunát lehetne rekeszteni a róla szóló költeményekből.

A Duna Művészegyüttes 65 éves jubileumi évének zárására készült produkció címe – *A Duna balladái* – egyfajta romantikus költőiségre utal, de a ballada szó eredeti jelentésére: a tánra is. A Duna-menti népek táncaiból és zenéiből merítkezve éneklik, illetve táncolják el a dunai ember életérzéseit, a nagy folyamhoz kötődő rítusait.

Előadják: Duna Művészegyüttes és a Göncöl Zenekar

Közreműködik: StEfreM, Gera Gábor

Zenei szerkesztők: ifj. Csoóri Sándor, Bubnó Tamás, Bubnó Lőrinc

Zeneszerzők: ifj. Csoóri Sándor, Gera Gábor

Díszlettervező: Michac Gábor

Jelmeztervező: Túri Erzsébet

Fénytervező: Lendvai Károly

Táncmesterek: Csoltói József, Csoltóiné Szalai Márta, Farkas Máté,

Borbély Beatrix, Sáfrán Balázs, Szabó-Kenéz Enikő, Ónodi Béla

Tánckarvezetők: Soós Gyula András, Bonifert Katalin

Koreográfusok: Héglí Dusan, Juhász Zsolt, Mihályi Gábor

Rendező: Juhász Zsolt

*„A rakodópart alsó kövén ültem,
néztem, hogy úszik el a dinnyehéj.
Alig hallottam, sorsomba merültem,
hogy fecseg a felszín, hallgat a mély.
Mintha szivemből folyt volna tova,
zavaros, bölcs és nagy volt a Duna.”*

József Attila: *A Dunánál*

Anya

(magyar nyelvű előadás)

Stanisława Leszczyńska lengyel születésű volt. Bába a birkenauai koncentrációs tábor szülészeti barakkjában. Az Anya Stanisława Leszczyńskáról, valamint azokról az anyákról és gyermekekről szól, akiknek pillanatok adtak arra, hogy együtt legyenek, hogy létezhessenek. Az Auschwitz-Birkenauban fogvatartott nőknek és gyermekeiknek állít emléket a darab.

„Egy alkalommal a lágerorvos arra kért, hogy tegyek jelentést a fertőzésekről, az anyák és az újszülöttek halálozási arányáról. Mondom, nálam ilyen nem volt, nem vesztettem el egyetlen édesanyját, egyetlen újszülöttet sem. Azt mondja, még a legjobb német egyetemi kórházak sem dicsekedhetnek ilyen statisztikával.”

Írta: Varsányi Anna

Előadja: Nyári Szilvia, Jászai Mari-díjas színművész

Zenei közreműködő: Farkas Rózsa, Liszt Ferenc-díjas cimbalomművész

Díszlettervező: Fodor Viola

Szcenikai vezető: Szalai József

Világításterv: Kehi Richárd

Jelmeztervező: Papp Janó

Haj: Kazi Balázs

Plakátfotó: Luthár Kristóf

Grafika: Varsányi Anna

Produkciós vezető: Nyári Oszkár

Rendező: Bereczki Csilla

Arany/metszés

(zenés irodalmi előadás magyar nyelven)

Az Arany/metszés rendhagyó irodalomóra színházi formában két színész és egy zenész közreműködésével. Az előadás célja, hogy közelebb vigye Arany János költészetét a fiatalokhoz – játékos, interaktív, technikai és zenei eszközök segítségével. A produkcióban vetítések, hangulatkeltő zenei effektek, koncentrációs játékok, kvízek és egy saját fejlesztésű videojáték is helyet kap. A közönség aktívan részt vesz az előadásban: pontokat gyűjthet, kérdésekre válaszolhat, együtt mondhatja vagy énekelheti a verseket.

A kerettörténet szerint „elveszett” Arany János *Civilizáció* című, két versszakos műve, amelynek sorait össze kell gyűjteni és helyreállítani. A játék során 64 pontot lehet megszerezni különböző feladatok, Arany-kvízek, valamint *A walesi bárdok* közös feldolgozása révén. A két színész folyton kilép a szerepből, közvetlenül megszólítja a nézőket, így az előadás inkább egy közös kaland, mint hagyományos színházi est.

Az előadás végén közösen áll össze a *Civilizáció* című vers szövege, amelyet zenés formában – énekelve, rappelve – adnak elő a résztvevők. Ezáltal a közönség nemcsak megérti, hanem szinte meg is tanulja Arany sorait, és átéli azok máig érvényes aktuális üzenetét. Az előadás közben említésre kerül Arany életrajza, balladaköltészete, a *Toldi*, és felvillan az a történelmi kor is, amelyben ezek a művek születtek.

Arany János *A walesi bárdok* című versének felhasználásával

szerkesztette: Nyári Oszkár és Horváth Kristóf

Szereplők: Bakondi Jászmin, Fenyvesi Krisztina, Kós Mátyás, Szalmási Áron

Zenei közreműködő: Szajkó Nándor
Fény: Kalóz István, Olajos Gergő
Zenei vezető: Baranyi Zoltán
Videóbejátszások: Simara László, Vida István
Grafika és mozgókép-animációk: Nyári Emma, Kehi Richárd
Játékrendezés, programozás: Samu Bence
Rendezőasszisztens: Rózsa Melinda
Rendező és produkciós vezető: Nyári Oszkár

Magyarországi Szerb Színház

Jednorog / Unikornis

(előadás szerb nyelven, magyar felirattal)

Igaz történet. Ezt a történetet kedves kolléganőnk, *Pesitz Mónika* színművész mesélte el. Az író, *Topolcsányi Laura* lejegyezte, a rendező, *Kargina Anasztázia* és *Lacko Alisa* színművész pedig színpadra varázsolta. Ez a mese arról szól, hogy a főhős nő találkozik egy szörnyvel, és kétségbeesetten küzd vele, mert nagyon akar élni. Ő bátor harcos, de a szörny ravasz és alattomos. A hős nő veszélyes útra indul, hogy megtalálja a varázsszert, amely képes legyőzni a szörnyet. Útja során különböző világokba jut, gonosz varázslókkal találkozik, akik megbűvölik, és mérgezett bájitaltal itatják, ám végül felbukkan egy jóságos tündér, aki melléáll ebben a félelmetes küzdelemben.

És bár első pillantásra úgy tűnhet, hogy ez egy szomorúan végződő mese – hiszen a szörny mintha győzedelmeskedne a hős nő felett –, valójában csak a testét képes legyőzni. A hős nő lelke alámerül a varázstó vizébe, ott találkozik az Unikornissal, aki segít neki átkelni a tó túlsó partjára. Ott él azóta is, és onnan, a túloldaltól figyel minket. A hangját is halljuk, ha figyelünk rá.

Én, Károli Gáspár

(magyar nyelvű előadás)

Az *Én, Károli Gáspár* című darab *Károli Gáspár*, a magyar bibliafordítás úttörője életének legfontosabb pillanatait tárja a nézők elé, bemutatva azokat az emberi és történelmi kihívásokat, amelyekkel szembe kellett néznie. Az alkotás – *Tóth-Máthé Miklós* kortárs drámájának adaptációja – Károli hangján keresztül tárja fel azt az áldozatot és elhivatottságot, amely a magyar nyelvű teljes Szentírás megszületéséhez vezetett. Az előadás nemcsak a XVI. századi Magyarország szellemi és lelki világába nyújt betekintést, hanem megismerhetjük általa Károli Gáspár személyes vívódásait, elszántságát és hitvallását is.

A történet magával ragadó módon eleveníti fel, hogyan vált egy egyszerű prédikátor a magyar kultúra meghatározó alakjává, akinek munkája mindmáig hatással van nyelvünkre és gondolkodásunkra. Az előadás nemcsak történelmi tudásunkat bővíti, hanem mély emberi érzéseket is közvetít.

A produkció minden korosztály számára izgalmas és tanulságos lehet, hiszen egyszerre tiszteleg a magyar nyelv nagysága és Károli Gáspár hite előtt.

Szereplők: Kanda Pál, Bene Viktória Blanka, Pálfalvy Attila, Dégi János

Hangfelvételtől: Dévai Nagy Kamilla, Nagy Lóránt

Technika: Vásárhelyi Vince

Rendezte: Kanda Pál – *Tóth-Máthé Miklós* drámája nyomán

Szereplő:

Mónika: Lacko Alisa

Szerző: Pesitz Mónika –
Topolcsányi Laura

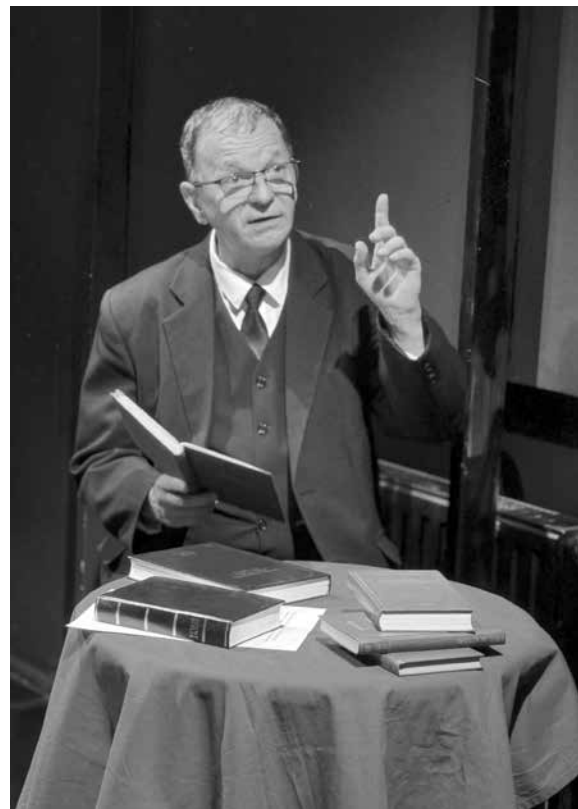
Szerb nyelvű fordítás: Csernik Árpád

Zeneszerző: Popović Dragović Irena

Jelmeztervező: Bakos Boglárka

Technika: Látó Márkó

Rendező: Kargina Anasztázia

У неділю рано... – опера / Vasárnap reggel – opera

(ukrán nyelvű előadás)

A kiemelkedő ukrán zeneszerző, Vitalij Kirejko operáját Olga Kobiljanszkaja azonos című novellája alapján írta. A zeneszerző születésének 100. évfordulója alkalmából bemutatott előadás a kárpáti-huculok életének drámai eseményeit eleveníti fel a múlt század elején, Ukrajna nyugati részén, a magyar határ közelében.

Egy nap a falu térségében, a Csabanica-hegy alatt egy cigány tábor állt meg pihenni, ahol cigány vezér, Rada felesége fiút szült. A születés örömét megzavarja a hír: a gyermek fehér bőrű, világos szemű. Rada árulást gyanít és megparancsolja, hogy öljék meg a feleségét és a csecsemőt. Mavra apja, Andronati azonban rábeszéli, hogy várjon reggelig. Azon az éjszakán altatóval itatja meg a cigányokat, a lányát elrejtja az erdőben, a gyermeket pedig gazdag parasztnak adja. Az eszméletlen Mavrát a gazdag özvegy, Dubiha találja meg, és magához veszi, remélve, hogy a lány segít majd felnevelni kislányát, Tatyánát.

Húsz év telt el. Ez idő alatt Andronati titokban figyelte unokája sorsát. Mavra szeretettel nevelte Tatyánát, mint saját lányát. Amikor a lány nagykorú lett, arany fülbevalót ajándékozott neki, Turkinának nevezte el, és maga is elindult a hegyi kunyhóba.

Mavra fia, Hric, akit Andronati egykor a szomszédos faluba vitt, jóképű és szabadságszerető fiúvá nőtt fel. A vándorló vér nem hagyta békén, vándorlásra csábította. Nősülni készült, menyasszonya Násztya volt, de Hric mégis inkább a hegyi ösvényeken való utazást választotta. Az egyik ilyen utazás során megismerkedik Tatyánával, aki Mavrát látogatta meg a hegyekben. Közöttük szenvedélyes szerelem lobban fel, és titokban kezdenek találkozni.

Násztya árulást érez. Hric beismeri hűtlenségét. A lányt kétségbeesés fogja el, és segítségért fordul Andronatához, könyörögve, hogy hozza vissza szerelmét. Andronati figyelmezteti Tatyánát, hogy tartsa magát távol, mert Hricnek Násztját kell feleségül mennie. De Tatyana nem tud megbékélni a veszteséggel – megőrül, és Mavra jónőnél keres menedéket. Ott varázsitalt kap, amellyel visszacsábíthatja szerelmét.

Andronati elmondja Mavrának, hogy a fia él és meg kell házasodnia. Násztya és Hric esküvőjének csúcspontján megjelenik az őrült Tatyana. Megitatja Hricet a mérgezett főzettel.

Szereplők:

Andronati: Vladyslav Fominych, Kijevi Opera szólistája

Mavra: Olga Doroshchuk

Hrits: Jaroslav Papajlo, a Lvivi Nemzeti Operaház szólistája

Tatyana: Daria Lytovchenko, a Lvivi Nemzeti Operaház szólistája

Anyja: Viktória Rudnik

Nasztka: Kseniia Yarova

Radu: James Caran

Továbbá a Novus Kórus és a Buló Művészeti Egyesület énekel

Zenei vezető, zongorakíséret: Iryna Shesterenko

Hegedű: Román Oszecsinszkij

Karmester: Silló György Béla

Koreográfus: Anastasiia Savenko

Rendezőasszisztens: Olga Doroshchuk

Rendező és díszlettervező: Lada Shylenko

A projekt főrendezője: Olekszandra Kormányos, a Magyarországi Ukrán Nemzetiségi Színház művészeti vezetője

Оперета Махала / Operett mahala

(zenés előadás bolgár nyelven, magyar felirattal)

Egy ízig-vérig bolgár darab, mely magyarul íródott. A címe bolgárul született meg, Bulgáriában játszódik, a szereplői bolgárok. Bolgár a lelkülete, a logikája. C. Nagy István darabja egy bolgár hegyi településen játszódik, ami kisebb a falunál, de nagyobb a tanyánál. Néhány ház, néhány család lakóhelye, pár kilométerre egy falutól, de nem részeként annak. Ezek a települések lassan kiürülnek, elnéptelenednek, eltűnnek a növényzet tengerében vagy felvásárolják vállalkozók és megpróbálják hasznosítani őket, de akkor is eltűnnek a régi valójuk. Ezeknek állít emléket ez az előadás. A darab konkrét szereplőkre íródott. Műfaja zenés előadás, amelyben egy operett betétdalai hangoznak el.

Szereplők:

Nő: Denica Darinova

Férfi: Julian Balahurov

Fü: Simon Attila

Írta: C. Nagy István

Fordította: Kjoszeva Szvetla,
Radosztina Angelova (dalszöveg)

Zene: Simon Attila

Plakát, látvány: Nagy Kiril

Rendező: C. Nagy István,
Hadzsikosztova Gabriella

Pécsi Horvát Színház

Totovi / Tóték

(groteszk dráma horvát nyelven)

Örkény István groteszk vígjátékában egy látszólagos falusi idill és egy távolban zajló, de a szereplők életére közvetlenül is ható háború világának ütköztetése látható. A vígjátéki helyzetek és a leegyszerűsített karakterábrázolás mögül felvetődik a kérdés, hogy egy háborús állapot szereplői a színpadon és a valós életben mennyire képesek irányítani, befolyásolni saját sorsukat. Ezt szem előtt tartva, továbbá a szerző előtt tisztelegve a tervezett színpadi megvalósításban egy Örkény eszméit közvetlenül megjelenítő, őt helyettesítő mesélő is hallható. Mivel a műben megfogalmazott gondolatok napjainkban különös jelentőségűek, a koncepció alapvetése, hogy a nézőket ezek folyamatos újraértelmezésére készítse a színpadi játékterekkel összefüggésben. A színpadkép ezért leegyszerűsítve és kevés elemmel jeleníti meg a játékteret, ami a néző képzeletében egészül ki a színészi alakítások, a hangkuliszszák és a narrációs elemek segítségével.

Szereplők:

Órnagy: Dejan Fajfer

Tót: Gyurity István

Mariska: Selena Andrić

Ágika: Vanja Čiča
Portás: Dominik Karaula
Fordító: Sokcsevits Dénes
Díszlettervező: Lengyel Péter
Jelmeztervező: Istvánfi Fruzsina
Rendezőasszisztens: Zsdrál Gabriella
Hang: Laurer Tamás
Fény: Specht Attila
Kellékes: Zsdrál Zsolt
Rendező: Bodonyi József

Pécsi Horvát Színház & Magyarországi Szerb Színház

Kume, gdje ti je pištolj? / Komámasszony, hol a stukker?

(vígjáték öt délszláv nyelven, magyar felirattal)

Szereplők: Gyurity István, Dejan Fajfer, Molnár Zoltán, Kákonyi Tibor, Csernik Árpád
Jelmez: Borbély Noémi
Díszlet: Prágai Tibor
Rendezőasszisztensek: Bacsi Katarina, Kargina Anasztázia
Rendező: Rusz Milán, *Jászai Mari-díjas*

Görgey Gábor azonos című darabja egy abszurd, fekete humorral át-szótt társadalmi satíra, amely az emberi félelem és hatalomvágy természetét vizsgálja. A történet a mi esetünkben egy zenés színház próbatermében játszódik, ahol a rendezőnél van a „stukker” – vagyis a pisztoly –, mely a hatalom, a félelem és az emberi alá-fölrendeltségi viszonyok szimbólumává válik. A darab során a szereplők egymást váltogatva próbálják birtokolni a fegyvert, hogy fölényt szerezzenek a többiek felett. Így válik a játék az emberi természet torzképévé, ahol a civilizált viselkedés mögül előbújik az ösztönös agresszió. A mű egyúttal politikai parabola is: a hatalom birtoklása és elvesztése örök körforgás. A darab nyelve szellemes, gyors ritmusú, tele szójátékokkal és ironikus fordulatokkal. A néző egyszerre nevet és szorong, mert a helyzetek ismerősen emberiek, és időszerű kérdéseket vetnek fel a hatalom, a félelem és az erkölcsiség kapcsolatáról.

Romano Teatro

Képtelen tükörkép!

(zenés tragikomédia magyar nyelven)

Egy gazdag ember, aki eszközként használ másokat, elszegényedik, utcára kerül. És elkezdődik a harc – vagy játék? – a túlélésért... Mindez humorba ágyazva, zenében oldva... Az előadásban a hajléktalanok lelkülete jelenik meg. Egy tükörkép.

Szereplők:

Bokshi (gazdag, majd hajléktalan): Horváth Zsolt
Rodino (ispán, majd hajléktalan): Kiss-Simon Gergő
Mária (kurva): Horváth Adrienn
Szedra (jósno): Macsinga Ildikó
Hamulet: Molnár László György
Írta, zenéjét szerezte és rendezte: Horváth Zsolt

Urartu Örmény Színház

A szaszuni járat

(magyar nyelvű előadás)

Mit keres egy ókori hős egy repülőtér tranzitvárájában, a késések, boarding passok és duty free parfümök között? *Diramerján Artin* most bemutatásra kerülő darabja az örménység klasszikus, ismerős legendáját emeli ki az eposzok világából, és teszi élénk a váróterem műanyag székeire. Az elveszett harcos itt nem ellenséges seregekkel küzd, hanem wifi jelszót és töltőt keres, miközben a hangosbemondó próféciaakat suttog késő járatokról és korunk abszurd valósága telibe találja. Vajon egy újabb, jól kifundált, közösségi médiás performansz tanúi vagyunk, vagy tér és idő összegabalyodott? Ki is valójában Szaszuni Dávid? Szerepjátékos, marketingzsonglőr, szélhámos – vagy tényleg egy időutazó tévedt közénk? És egyáltalán, kik vagyunk mi a legenda szövetében és valóságunkban?

Az egyfelvonásos satíra játékosan és élesen kérdez rá arra, mit kezdünk ma a legendákkal. Van-e helye egy eposznak a szuperhős-franchise-ok és az algoritmusok médiájában, vagy minden mítosz csak addig él, amíg lájkolják? A darab humorral és iróniával ütközteti az örök történeteket a jelen felszínes tempójával, miközben finoman provokál: talán nem is a legendák halványultak el, hanem mi felejtettünk el hinni bennük.

„A szaszuni járat – *Én vagyok Szaszuni Dávid*” premierelőadásként szerepelt a Jelenlét Nemzetiségi Színházi Fesztivál programjában.

Szereplők:

Szaszuni Dávid: Hajós Szilárd
Istenalak: Tóth András
Négyfejű sárkány: Goszpat Győző, Csárháti Bertalan, Szüti Péter, Marcell Márk – Illés Dániel
Srác a tranzitban: ifj. Diramerján Artin
Civil nyomozó: Sörös Miklós
Pultos, Parfümárus lány: Libor Laura
Tranzit Security: Hédl Szabó Dániel
Kar, Reptéri személyzet: Langó Bernadett, Sziráky Gábor, Langó Nikolett
AI: Haik Viktória
Írta és rendezte: Diramerján Artin Hovhannesz Tumanjan műve alapján
Társrendező: Kovács Olga

Vertigo Szlovák Színház

Ako sa nebát hadov / Nem félünk a kígyótól

(szlovák nyelvű előadás, magyar felirattal)

Egy isten háta mögötti szanatóriumban három koros hölgy egy szobába kerül, az üdülőhelyen ugyanis nincs több szabad szoba. A közleke-

dés kora délutánra megszűnik, nincs más választás, másnap reggelig egy szobán kell osztozniuk. Egyetlen támaszuk az üdülőhely alkalmazottja, Karcsi.

Zuzana Križková szlovák dráma- és forgatókönyvíró a Vertigo Szlovák Színház amatőr társulatának írta ezt a műfajilag nehezen besorolható darabot. Van benne öröm és bánat, könnyek és nevetés, ironia és őszinteség, múlt és jelen – hol vidám, hol szomorú... De mi köze van mindehhez a kigyónak?

Szereplők:

Anika Horváthová 1.: Miroslava Kováčsová

Anika Horváthová 2.: Záluszkí Ildikó

Anika Horváthová 3.: Tóth Mária

Karcsi: Lampert Csaba

Kiara: Sebők Dóra

Dramaturg: Onodi Daniela

Asszisztens, sűgő: Styevó Stella

Fény: Niederkirchner István

Hangeffektek, hang: Kunszt Gergő

Szerző: Zuzana Križková

Rendező: Garajszki Margit

VHV Petrovec – Vajdasági Szlovák Színház

Prisahám na vlastnú mat! / Anyámra eskűszöm!

(szlovák nyelvű előadás, magyar felirattal)

Az előadás a családi kapcsolatokra, traumákra, konfliktusokra és a különböző nemzedékek közötti dinamikákra összpontosít. Emellett a szétesett családok, a diszfunkcionális kapcsolatok és a szűlők és gyermekek közötti bonyolult kommunikáció témájával is foglalkozik. A Biljana Srbljanović szerb származású drámaíró és dramaturg Családi történetek című drámája nyomán készült darab humoros és drámai elemeket egyaránt használ a családokban előforduló konfliktusok bemutatására. A szereplők gyakran erős érzelmi helyzeteknek és különféle belső küzdelmeknek vannak kitéve, ami mély betekintést nyújt a családi élet különböző aspektusaiba.

Szereplők: Simona Sikora, Milan Hemela, Mia Majerova, Jan Sklenar

Szerző: Biljana Srbljanović

Fordította: Vladislava Fekete

Zeneszerző: Jaroslav Zima

Fény: Peter Čanji

Díszlet: Zvonimir Pudelka, Jan Bohuš, Ondrej Mištec, Branislav Červení

Grafika és látványterv: Lukaš Sikora

Közreműködtek: Marina Dirova, Petra Topoljska, Alexander Makovnik, Kristian Križan, Denis Francisti, Branislav Čeman, Jan Bujzaš, Samuel Koruniak.

Rendezés, dramaturgia, adaptáció: Svetlana Gaško